

Angst og risiko for demens

Symptomerne på angst og depression overlapper og rammer i vidt omfang de samme personer. Det kan derfor være vanskeligt at undersøge angst som en selvstændig risikofaktor for udvikling af demens uden samtidig at kigge på depression.

Der foreligger fire nyere undersøgelser af god kvalitet, hvoraf de tre finder en sammenhæng mellem angst og risiko for demens, mens den fjerde ingen sammenhæng finder. De modstridende resultater kan i nogen grad forklares ved metodemæssige forskelle i studierne.

Et metodemæssigt stærkt studie – et fremadrettet (prospektivt) tvillingestudie med 28 års opfølgning – finder en signifikant sammenhæng mellem angstsymptomer og risiko for udvikling af demens senere i livet.

Caerphilly-studiet

En prospektiv befolkningsundersøgelse fra Caerphilly i Wales med knap 1.200 deltagere fandt, at angst som personlighedstræk (*trait anxiety*) var signifikant associeret med risiko for senere udvikling af såvel demens som kognitiv forringelse uden demens.

Deltagerne, der alle var mænd, blev fulgt i 17 år. Der blev foretaget statistisk korrektion for blandt andet psykiske belastningssymptomer (*psychological distress*), men ikke specifikt for depression.

Engelsk registerstudie

En case-kontrolundersøgelse fra North Staffordshire i det centrale England med 1.750 ældre deltagere fandt tilsvarende, at angstlidelser var signifikant forbundet med risikoen for at få en demensdiagnose på et senere tidspunkt. Datagrundlaget var registeroplysninger fra almen praksis.

Også depression var tydeligt associeret med udvikling af demens, hvorimod kombinationen af en angstlidelse og depression ikke øgede risikoen yderligere.

Rotterdamstudiet

En prospektiv befolkningsundersøgelse fra Rotterdam i Holland med knap 5.800 deltagere fandt derimod ingen sammenhæng mellem angstsymptomer og demens eller mellem angstlidelser og demens. Deltagerne var opdelt i to studiegrupper med en gennemsnitlig opfølgning på henholdsvis 11,8 år og 5,8 år.

Svenske tvillinger

En prospektiv svensk tvillingeundersøgelse med knap 1.100 deltagere fandt, at angstsymptomer (*state anxiety*) var associeret med signifikant øget risiko for udvikling af demens senere i livet. Deltagerne blev fulgt i 28 år.

For deltagere, der på et tidspunkt havde oplevet et højt niveau af angst, sås 48 % øget risiko for demens. Associationen mellem angst og demens var markant stærkere for tvææggede (dizygote) end for enæggede (monozygote) tvillinger, hvilket tyder på, at genetiske faktorer har indflydelse på sammenhængen.

Type af angst	Deltagere	Observationsperiode	Outcome	Resultat	95 % konfidensinterval	Reference
Trait anxiety	1.180	17 år	Demens	Odds ratio 2,37	0,98-5,71	Gallacher, 2009
			Kognitiv svækkelse	Odds ratio 2,31	1,20-4,44	
Diagnosticeret angstlidelse	400; 1.353	N/A	Demens	Odds ratio 2,67	2,01-3,54	Burton, 2013
Angstsymptomer	2.780; 3.069	Mean 11,8 år (SD 5,0); mean 5,8 år (SD 1,8)	Demens	Hazard ratio 0,99	0,69-1,41	de Bruijn, 2014
			Alzheimers sygdom	Hazard ratio 1,07	0,73-1,59	
Diagnosticeret angstlidelse	2.780; 3.069	Mean 11,8 år (SD 5,0); mean 5,8 år (SD 1,8)	Demens	Hazard ratio 0,81	0,50-1,30	
			Alzheimers sygdom	Hazard ratio 0,87	0,53-1,45	
Angstsymptomer	1.082	28 år	Demens	Hazard ratio 1,48	1,01-2,18	Petkus, 2016

Gallacher J, Bayer A, Fish M, Pickering J, Pedro S, Dunstan F, et al. Does anxiety affect risk of dementia? Findings from the Caerphilly Prospective Study. *Psychosom Med.* 2009;71(6):659-66.

[PubMed](#)

Burton C, Campbell P, Jordan K, Strauss V, Mallen C. The association of anxiety and depression with future dementia diagnosis: a case-control study in primary care. *Fam Pract.* 2013;30(1):25-30.

[PubMed](#)

de Bruijn RF, Direk N, Mirza SS, Hofman A, Koudstaal PJ, Tiemeier H, et al. Anxiety is not associated with the risk of dementia or cognitive decline: the Rotterdam Study. *Am J Geriatr Psychiatry.* 2014;22(12):1382-90.

[PubMed](#)

Petkus AJ, Reynolds CA, Wetherell JL, Kremen WS, Pedersen NL, Gatz M. Anxiety is associated with increased risk of dementia in older Swedish twins. *Alzheimer's & dementia : the journal of the Alzheimer's Association.* 2016;12(4):399-406

[PubMed](#)

Senest opdateret: 13. august 2020